

Datum
2021-12-08
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2021-1196

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet - Vilja välja vård och omsorg - En hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre (SOU 2021:52) S2021/05144

Yttrande

Malmö stad ställer sig generellt sett positiv till betänkangets rekommendationer för att skapa en hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg om äldre och instämmer med den problembild som utredningen slår fast vad gäller vikten av att höja statusen på arbete inom vård och omsorg. Malmö stad vill lyfta att flertalet av de aspekter som utredningen presenterar i huvudsak redan är välkända för kommunen och vill betona att det hade varit önskvärt att kommande utredningar presenterar en fördjupad analys som kan bidra till att svara på varför vård- och omsorgssektorn står inför dessa utmaningar. Malmö stad välkomnar att redan befintliga indikatorer har valts som inte belastar kommunen med nya administrativa krav, men lyfter att användningen av valda indikatorer tillsammans med rekommendationerna i utredningen inte garanterar en hållbar kompetensförsörjning såsom det presenteras i utredningen. Malmö stad vill betona vikten av att kommunen på sedvanligt sätt bereds möjlighet att yttra sig i det fall rekommendationerna leder till författningsförslag då genomförande av rekommendationerna kan bli kostsamma för kommunerna och då behöver ses över ur ett mer långsiktigt ekonomiskt perspektiv.

Malmö stad vill framföra följande kommentarer på utredningens fokusområden:

Förnya, behålla och utveckla kompetens

Malmö stad ser det som angeläget att inom verksamheten tydliggöra och differentiera arbetsuppgifter och ansvar utifrån kompetens och ser att en nationell dialog och utbyte för att skapa lärande och stödmaterial är viktig men det behöver realiseras och hanteras lokalt utifrån förutsättningar i respektive verksamhet. Malmö stad vill här betona vikten av att lärosätena i högre grad bör inrikta utbildningen av vård- och omsorgspersonal mot den vård som sker inom äldreomsorgen idag, där allt mer vård sker i brukarens eller patientens hem och att äldreomsorgen i allt högre grad tar hand om allt mer specialiserad vård. Utöver den intro-

duktionsutbildning som tas fram av Socialstyrelsen vill Malmö stad lyfta möjligheten till att fler utbildningar tas fram nationellt för att underlätta arbetet för kommunerna.

Stärk ledarskapet

Malmö stad delar inte utredningens bedömning av att det är lämpligt med en nationell reglering av hur många medarbetare som den verksamhetsnära chefen med personalansvar inom vården och omsorgen ska ansvara för. Malmö stad menar att kommunerna själva kan avgöra vad som är ett lämpligt antal medarbetare utifrån de olika förutsättningarna som råder i verksamheten och i kommunerna. Förslaget innebär en begränsning i kommunernas självbestämmande, och kan leda till kostnadsökningar där i så fall finansieringsprincipen behöver beaktas.

Skapa trygga anställningsförhållanden och en god arbetsmiljö

Malmö stad vill lyfta att det hade varit önskvärt med indikatorer av mer kvalitativ karaktär med stöd i forskning och med fokus på lärande och friskfaktorer istället för kvantitativa indikatorer som bedöms som svåranalyserade både när det gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet och effekten på arbetsmiljön. Malmö stad instämmer i rekommendationen om att den politiska ledningen behöver sätta sig in i verksamheternas arbetsmiljöarbete, men att det i stora kommuner inte är rimligt att den högsta politiska ledningen är insatt i alla detaljer utan den måste kunna lita på att systemet för arbetsmiljöarbetet fångar upp brister och åtgärdas på den nivå där ansvaret ligger. En arbetsmiljöfrågas väg till nästa ansvarsnivå måste vara tydlig i de fall kunskaper, resurser och befogenheter inte är tillräckliga på den nivå där en fråga uppstått. Malmö stad vill framhålla att det stödmaterial som utredningen hänvisar till i det systematiska arbetsmiljöarbetet är bra men vill betona att för att arbetsmiljöarbetet ska bli levande och en naturlig del i verksamheten behöver det anpassas utifrån lokala förutsättningar och behov.

Ny teknik i vårdens och omsorgens tjänst

Malmö stad ser positivt på att utredningen lyfter välfärdsteknikens positiva inverkan på att skapa en hållbar kompetensförsörjning och att utredningen lyfter att regeringen bör säkra ett långsiktigt stöd i kommunernas arbete med att införa och använda ny teknik. Malmö stad vill samtidigt peka på komplexiteten kring lagrum inom vård och omsorg där svårigheter kring informationsdelning av journaler har påverkan på välfärdsteknikens utveckling. Här menar Malmö stad att en översyn av nuvarande lagrum hade varit önskvärt. Risken för att det finns både medarbetare och äldre personer och deras anhöriga som inte upplever att de kan eller har intresse av att ta till sig ny teknik lyfts fram i utredningen. Här betonas utredningens vikt av en politisk förankrad plan för digitalisering och införande och användning av ny teknik i vården och omsorgen om äldre. I Malmö stads program *Det digitala Malmö* presenteras stadens riktning i digitaliseringsfrågor. Programmet innehåller fyra övergripande mål, där det inom målet att stärkt demokrati och ökad inkludering, betonas den tillhörande effekten av att öka det digitala innanförskapet.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig muntligen mot beslutet.

Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation.

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation.